

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Aalborg Universitet

Gul fagboss er lidt for skråsikker

Høgedahl, Laust Kristian; Toubøl, Jonas; Ibsen, Christian Lyhne

Published in:
Politiken

Publication date:
2015

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Høgedahl, L. K., Toubøl, J., & Ibsen, C. L. (2015). Gul fagboss er lidt for skråsikker. Politiken, 6.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- ? Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- ? You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- ? You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Gul fagboss er lidt for skråsikker

Johnny Nim fra Det Faglige Hus glemmer nuancerne i sin omtale af vores forskning.

FAGBEVÆGELSEN

LAUST HØGEDAHL, JONAS TOUBØL OG CHRISTIAN LYHNE IBSEN, HHV. POSTDOC PÅ CARMA, AAU, PH.D.-STUDERENDE PÅ SOCIOLOGISK INSTITUT, KU, OG ADJUNKT PÅ FAOS, KU

PÅ POLITIKENS debatsider 11.11. kunne man under overskriften 'Ny generation af forskere rykker ved LO-forbundenes fjendebilleder' læse, hvordan formanden for Det Faglige Hus, Johnny Nim, refererer punktmedslag fra vores forskning.

Vi vil gerne kvittere for interessen og er glade for muligheden for en bedre dialog med Det Faglige Hus. Det er imidlertid på sin plads at præcisere og nuancere de tal, vi tages til indtægt for, samt redegøre for nogle vigtige spørgsmål i fremtidens forskning i bl.a. Det Faglige Hus' rolle på det danske arbejdsmarked.

For det første er det ganske vist korrekt, at der historisk set har været flere lønmodtagere uden overenskomst, som aktivt har fravalgt et LO-forbund til fordel for en alternativ fagforening – herunder Det Faglige Hus. Det er for så vidt også korrekt, når Johnny Nim skriver, at andelen af 'gule medlemmer', der ikke er dækket af en overenskomst, ligger højere end 57 pct., hvis man fraregner de offentligt ansatte, som er stort set 100 pct. dækket.

Men en helt ny undersøgelse (APL III) foretaget af Center for Arbejdsmarkedsforskning (Carma) viser, at 51 pct. af de medlemmer i Johnny Nims egen organisation, Det Faglige Hus, der arbejder i den private sektor, ifølge eget udsagn er dækket af en kollektiv overenskomst. Da Det Faglige Hus ikke selv indgår overenskomster med en arbejdsgivermodpart, betyder det, at omkring halvdelen af Det Faglige Hus' medlemmer på det private arbejdsmarked nyder godt af de løn- og arbejdsvilkår, som andre fagforeninger har forhandlet hjem. Inkluderer vi de offentligt ansatte medlemmer af Det Faglige Hus, når vi op på 60 procent.

For det andet skriver Johnny Nim, at et forskningsnotat fra Faos viser, at de gule fagforeninger langt hen ad vejen blot samler medlemmer op, som ellers ville være droppet helt ud af det faglige system. Det kan man ikke konkludere så entydigt ud fra undersøgelsen. Det er rigtigt, at LO-forbundenes medlemstab begyndte, før loven om tværfaglige a-kasser trådte i kraft i 2002, men det er også vel-dokumenteret, at mange LO-medlemmer aktivt har valgt at skifte direkte fra et LO-forbund til en gul fagforening. Spørgeskemaundersøgelser viser, at den typiske begrundelse for at skifte er, at der kan spares penge på kontingentet, hvilket hænger sammen med, at gule organisationer ikke bruger ressourcer på at indgå og udbrede overenskomstdækningen eller uddanne tillidsrepræsentanter. Ville disse skiftende medlemmer have valgt at være uorganiserede, hvis ikke der fandtes et gult alternativ? Det kan forskningen p.t. ikke sige med sikkerhed.

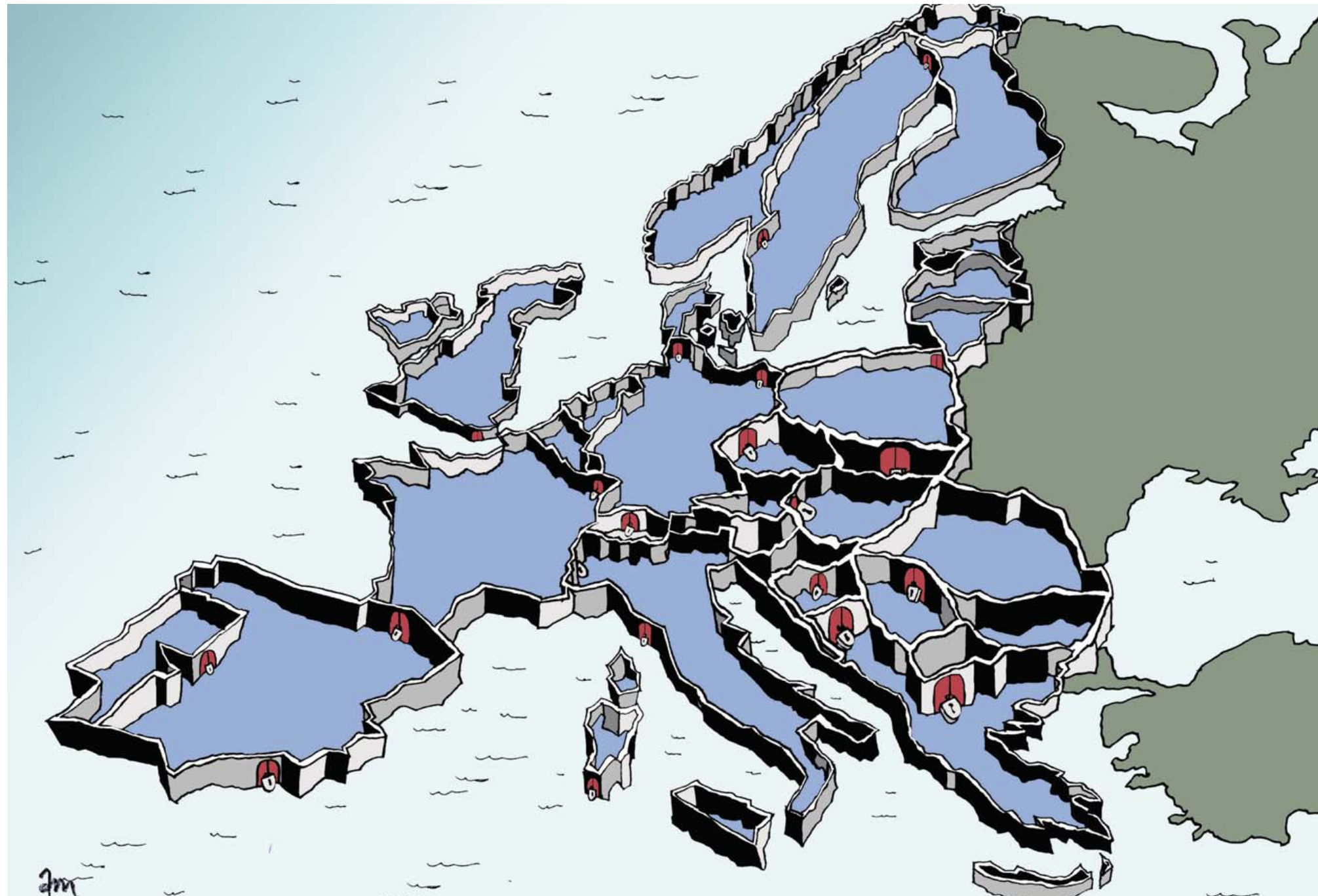
Derudover overser Johnny Nim en vigtig pointe i Faos-forskningsnotatet: Godt nok begyndte LO-forbundenes medlemstab før loven i 2002, men det ser også ud til, at loven har forværret LO's medlemstab. Fremtidig forskning bør afdække, hvorvidt det frie a-kasse-valg har betydning mere pragmatiske lønmodtagere, der i højere grad opfører sig som forbrugere snarere end medlemmer.

NÅR VI I VORES forskning analyserer fagbevægelsens udvikling, gør vi det ud fra den kendsgerning, at den danske fagbevægelse igennem historien har opnået internationalt set gode løn- og arbejdsvilkår ved at indgå overenskomster med arbejdsgiverne samt udøvet politisk interessevaretagelse. Overenskomster udligner konkurrencen internt imellem lønmodtagerne, fordi den sætter et minimum for løn og ansættelsesvilkår, hvilket er særlig vigtigt for de lønmodtagere, der har mindst individuel forhandlingsmagt over for arbejdsgiveren. Pga. den frivillige aftalemødel i Danmark afhænger denne rolle som overenskomstpå af høj organisationsgrad og fagforeningernes legitimitet og magt over arbejdsgiverne.

Fra den førnævnte Carma-undersøgelse kan vi konstatere, at 60 pct. af Det Faglige Hus' medlemmer er helt eller delvis enige i, at arbejdsmarkedet bør reguleres gennem overenskomster indgået af fagforeninger og arbejdsgiverforeninger. Noget tyder altså på, at medlemmerne af Det Faglige Hus efterspørger mere kollektiv interessevaretagelse fra deres egen organisation.

Spørgsmålet for fremtidig forskning bliver bl.a., hvordan Det Faglige Hus vil varetage sin rolle i den kollektive interessevaretagelse. Vil man arbejde for at overenskomstdække de ikkedækkede medlemmer? Eller vil man bruge den politiske tyngde, de 109.000 medlemmer giver, til at foreslå lovbestemt minimumsløn, som Krifa har gjort det? Og vil denne kollektive interessevaretagelse i givet fald påvirke kontingentet i Det Faglige Hus?

Neuropa

I længden er det ikke så let for nogen at opretholde det åbne Europa. Tegning: Anne-Marie Steen Petersen

Velkommen om bord på vor tids Titanic

SIGNATUR
HANS DAVIDSEN-NIELSEN

Fri bevægelighed, åbne ydre grænser og millioner på flugt til Europa. Mon EU har ramt isbjergene?

Det er ufatteligt, hvor hurtigt verden kan forandre sig. For mindre end et år siden bragte vi her i avisen et stort interview med den tidligere svenske statsminister Fredrik Reinfeldt, da han lige var gået af som leder af den humanitære stormagt. Dengang troede den borgerlige politiker stadig på, at der var plads til mange flere asylansøgere, for som han sagde:

»Er Sverige fyldt op? Er Norden fyldt op? Er vi for mange mennesker? Vi er 25 millioner mennesker, som bor i Norden. Jeg flyver ofte rundt over det svenske landskab. Det vil jeg anbefale andre at gøre. Der er uendelige marker og skove. Der er så meget plads, man kan tænke sig.«

Men sidste år er længe siden, og nu har Sverige indført midlertidig grænsekontrol til Danmark og Tyskland. Samtidig kan man læse i Svenska Dagbladets leder, at den nye statsminister, Stefan Löfven, »aller om, at EU skal komme og redde Sverige«. Det er ikke bare »naivt«, det er »farligt«, skriver avisen i det engang så debatfjendskrækkede land:

»Regeringens forslag om omfordeling af flygtningene inden for EU er et luftkastel. Vi kan synes, at det er umoralsk og usolidarisk, men intet EU-land vil tage imod flere flygtninge.«

Vi har kun set begyndelsen på stramningerne hinsidan, for nu gælder det Sveriges nationale interesser, og der skal mere til end at slå Danmark i fodbold ved EM-kvalifikationskampen i morgen.

MEN HVORFOR kommer EU ikke og redder Sverige? For enhver europæisk leder burde da kunne se på kilometers afstand, at det er uholdbart, at et medlemsland skal tage uforholdsmæssigt mange flere asylansøgere end de andre. Ikke kun af hensyn til Sverige, men for hele unionens fremtid.

Måske er problemet, at EU er konstrueret med de samme svagheder som 'Titanic'. Da luksuslineren stævnedes ud fra Southampton, troede verden, at skibet umuligt kunne synke. Men der var indbyggede fejl, som man ikke havde taget højde for, og som blev skæbnesvangre på natten mellem 14. og 15. april 1912.

'Titanic' gik ned, fordi for mange kamre blev fyldt med vand. I EU's tilfælde be-

»Hvis nationalstaterne i sidste ende bestemmer, hjælper krisemøder lige så meget som at omarrangere dækstolene på den forliste oceandamper

står fejlkonstruktionen i, at der er for lidt sammenhæng mellem, hvad unionen vedtager i Bruxelles, og hvordan de 28 medlemslande forvalter reglerne derhjemme.

Tag eurokrisen for eksempel. På papiret fejler ideen om en fælles valuta intet, tværtimod, men balladen opstår, når et land som Grækenland vælger at blæse højt og flot på reglerne om at føre en ansvarlig økonomisk politik. Så er det ikke længere kun landets eget problem, men hele eurozonens hovedpine.

På samme måde forholder det sig med asylkrisen. Reglerne om den fri bevægelighed for mennesker og varer har gjort os rige og fået flere østeuropæiske lande på fode i løbet af få år. De åbne grænser er som udgangspunkt en genial opfindelse.

Men systemet bryder sammen, når EU's medlemslande forsømmer at bevogte de ydre grænser og af hensyn til deres egne nationale interesser ignorerer reglerne om at registrere og behandle de hundredtusindvis af asylansøgere fra Mellemøsten og Afrika. Dem må Sverige og Tyskland tage sig af, lyder logikken.

DET ER svært at se, hvordan situationen for alvor skal forandre sig, før EU får musklerne til at gennemtvinge ensartede regler og en fælles asylpolitik.

Hvis det var muligt at sende et talstærkt europæisk grænsepolitil til Italien og Grækenland, ville det måske kunne bremse det store eksodus til Europa. Men

det kræver, at de to medlemslande er klar til at afgive noget af deres nationale suverænitæt.

Statslederne kan mødes nok så mange gange på Malta. Men hvis nationalstaterne i sidste ende bestemmer, hjælper krisemøder lige så meget som at omarrangere dækstolene på den forliste oceandamper. Og for tiden må man konstatere, at EU-ledere som vores egen Lars Løkke og Storbritanniens David Cameron skubber kvinder og børn til side for selv at komme ned i redningsbådene.

MISFORSTÅ mig ikke. Jeg er stor tilhænger af EU og håber inderligt, at det lykkes for 'Mutti' Merkel oppe på broen at styre unionen uden om isbjergene. Og selv hvis vi allerede har ramt det, må vi blive om bord på skibet og forsøge at spille lige så smukt som strygeorkesteret på 'Titanic'.

Selvfølgelig skal vi stemme ja ved folkeafstemningen 3. december i stedet for at kaste EU ud i et endnu større kaos og uoverskuelig fremtid.

For hvad er alternativet? At vende tilbage til de stærke nationalstater ligesom i tiden efter 1912? At vifte med dannebrosflaget sammen med Dansk Folkepartis Kristian Thulesen Dahl og Enhedslistens Pernille Skipper, der aldrig tager ansvaret for noget som helst?

Hvad skulle det hjælpe? Der vil stadig være en asylkriser, som Europa kun kan løse i fællesskab.

hans.davidsen@pol.dk

I Danmark ved vi bekymrende lidt om fred

I Malmø bliver vi uddannet i fredelige løsninger på militære konflikter. Hvorfor er det ikke muligt i Danmark?

KRIG OG FRED

KATJA LUND THOMSEN, STUD. PEACE AND CONFLICT STUDIES, MALMÖ UNIVERSITET

SIDEN 2001 har Danmark deltaget i militære interventioner i Afghanistan, Irak, Libyen, Mali og nu mod Islamisk Stat. Ar-

gumentet blandt danske politikere og eksperter er, at der ikke findes andre løsninger end militære interventioner, hvis vi vil bekæmpe krig og ødelæggelse.

Jeg mener, at det bunder i en forkert prioritering af viden. Vi ved nemlig meget om både militære interventioner og krig, men bekymrende lidt om fred.

Man kan ikke studere fredsstudier på de danske universiteter. Til gengæld kan man studere militære studier på Forsvarsakademiet i København.

På kandidatuddannelsen International Sikkerhed og Folkeret på Syddansk Universitet beskæftiger de sig med at forstå krig med fokus på konfliktmægling og stabilitet. Men det videnskabelige udgangspunkt for uddannelsen bliver be-

»Det er faktisk muligt at blive klogere på, hvilke alternativer der findes til militære interventioner

stemt på Center for War Studies, der – som navnet antyder – lægger mere vægt på krig end fred.

I Danmark er det altså ikke muligt at studere de mange fredsteorier om alternative løsninger til militære interventioner.

Også fredsforskningen er stærkt nedprioriteret. I 2016 udløber den finansielle støtte til Cric – det eneste danske forskningscenter på området. Med den nuværende regerings planer for besparelser på uddannelsesområdet er det svært at forestille sig, at universiteterne får kapacitet til at oprette sådanne centre foreløbig.

FRED ER IKKE kun et abstrakt begreb eller en uopnåelig tilstand. Fredsstudier er en

videnskab, der bygger på dybdegående teorier og årtiers praktisk erfaring fra verdens konfliktzoner.

På Freds- og Konfliktstudier analyserer vi konflikters årsager og mange nuancer. Vi undersøger, hvorfor voldelige konflikter vender tilbage. Fred er ikke fraværet af krig, men en langt mere kompleks størrelse, som kræver et konstant videnskabeligt fokus, hvor vi stiller skarpt på konflikters dynamikker, så vi kan reagere præventivt.

Og det er faktisk muligt at blive klogere på, hvilke alternativer der findes til militære interventioner, så vi kan styrke vores argumenter i debatten om den danske krigsdeltagelse og ikke bare er pacifister uden svar.